

מדינת ישראל
הכנסת

ט.ב.

פרוטוקול מס' 17/ג

מישיבת ועדת החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ג', כ' בשבט תשי"ז - 22.1.57
בשעה 11.15

נוכחים:

חברי הוועדה:
ש. פרסיץ - היו"ר
ר. הקטין
ב. צ. הרמל
ת. טובי
ש. כפרי
ח. סגורי-כהן
ד. נצר
ר. צברי
א. תלמי

מוזמנים:
ז. זרן - שר החינוך והתרבות.
ס. אבידור - המנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
י. שריד - המענה לסנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.

נוכח-היום:
א. שאלות ותשובות.
ב. סיכום הסיור בביהמ"ד הסרום-מקצועיות.

=====

היו"ר ש. פרסיץ: פותחת את הישיבה.

ס. אבידור: ישנה בידי תכנית לסיור בבתי-הספר של המיעוטים.

היו"ר ש. פרסיץ: כן עלינו לסייר גם ברמלה.

ר. הקטין: אני מאיעה, כי בשבוע הבא ניסע לרמלה ובשבוע שלאחר כך ניסע לכנסי-הספר של המיעוטים.

ב. צ. הרמל: אף אני מאיע, כי בשבוע הבא ניסע לרמלה.

22.1.1957

שאלות ותשובות.

יוצא אימוג, כי ניסע לרמלה בשבוע הבא
ובעוד שבועיים ניסע לבקר בבתי-הספר

הזו"ש פרסיץ:

על הדיעות.

נתקבל מצלי מכתב מאחד הסדרנים בכנסת
בו הוא שואל אותי מה הדין בירושלים לגבי תשלום האגרה בשיעור
של 15 ל"י. הוא אומר, כי בירושלים אין כל אגרה ואין תשלום מסודר,
ולכן הוא מבקש לדעת מה הדין בקשר לכך מפני שהדבר גורם לצרות רבות.

(מוסרת את המכתב לנציגי משרד החינוך

והתרבות).

כן נתקבל מצלי מכתב מסגן יושב-ראש
הכנסת, חבר-הכנסת י. ישעיהו, שהוא העתק מכתבו ששלח לשר זינדר
בקשר לקיצוץ השידורים ליהודי תימן. בשנה שעברה בעת הדיון בתקציב
הופעתי בפני ועדת הכספים כמעט על דעת כולכם בהצעות שנתקבלו בוועדת
הכספים ואני חושבת שאנו נמשיך בכך ונעמוד על ענין זה בשעת הדיון
על התקציב. אולם יש גם צורך לשמוע את מר זינדר בענין זה.

ש. כפרי:

בשבת הקשבתי לשידור של "שלושה בסירה
אחת", אשר בה ניתן יוטן של ילד בן 9,
מה כותב הילד על לימודיו בבית הספר ועל הישגיו. אולם מאחר ואנו
רוצים ברדיו גם מכשיר לחנך, הרי נדמה לי, כי בקטע זה היו דברים
מיותרים ומזיקים לילד.

זו לנו הפעם השניה שאנו קוראים בעתונות
על קבוצת ילדים שנתפסה בעבריינות והם בני 7-11 שנה. האם נעשה מחקר
בקשר למצב הילדים, מי הם הילדים הללו, מהי עמדתו של המשרד לגבי
כל הדברים האלה?

י. שריד:

חברת-הכנסת הקטיין שאלה על דמת-החיל.
בזמנו, יצא כאילו נשלח מכתב תלונה
על מנהל בית-הספר שנשלח לסגן מנהל המחלקה לחינוך של עיריית תל-אביב.
ענה כותב לנו מנהל בית-הספר על מצב הדברים שם ונדמה לי, כי אפשר
לרמות במכתב זה תשובה לשאלתה של חברת-הכנסת הקטיין, וזה לשונו
של המכתב:

"לכבוד המנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות
בירושלים. הריני מעביר לכם העתק מכתבי לטר אביבי, סגן מנהל המחלקה
לחינוך של עיריית תל-אביב:

"לכבוד מר אביבי, סגן מנהל המחלקה לחינוך
של עיריית תל-אביב, א. נ. בתשובה למכתבו מיום 4.1.57, חנ/ב/135/57,
בו הוא כותב: "הורי כיתה ב'1 פנו אלינו בתלונה על היטול ילדיהם מלימודים
במסך תקופה ממושכת מחמת חוסר מורה ועל תקלות חמורות, שנגרמו לכיתה
זו כתוצאה מטעב דברים זה", הריני להודיעו דברים כדלהלן:

השנה התחילה ללמד בכיתה ב'1 מורה חדשה בשם
קרל מרגלית, אך היא הפסיקה את עבודתה ביום 25.10.56 מסיבת מצב
בדיעות לקוי (גם לפני הפסקת לימודים זו חלתה לא מעט וכיתה ב'1
סבלה מזה). מאז, לאור המחסור במורים בכלל ובמסגרת השנה בפרט, התחלפו
בכיתה זו עוד שתי מורות, שנשלחו על-ידי הלשכה המחוזית של משרד החינוך
במחוז תל-אביב: מורה מבוגרת (עולה חדשה) וגנבת מבוגרת (הרוצה להיות
מורה). הן לא הצליחו בעבודתן והכיתה סבלה לא מעט.

התמרמרותם של הורי ילדי כיתה ב'1 גברה
והם שלחו מכתב - לאחר אספה של הורי ילדי כיתה ב' הנ"ל (במקרה הייתי

י. שריד:

עסוק איתו ערב ולא יכולתי להשתתף בה, בו הם מאיימים בהטבת הלימודים בכיתה הנ"ל. באגרת כתבו לנו רק על דרישתם, שישלח אליהם מורה מוסמך ומנוסה (ודווקא מורה), מבלי להרשות על מקור למורים אלה במפעע השנה ובשביל כיתה ב', כי הם גם הוסיפו דברים, שאין להם שחר על ההנהלה והפיקוח, בחשבם שהם-הם האטמים ולא הווסר המורים.

העובדות הסטטיות הן כאלו:

(1) קיימת תורנות קבועה של 4 מורים בשעת

ההפסקות בחצר בית-הספר.

(2) התקנתה המושלמת של הגדר המקיפה את

מגרש בית-הספר בסתימה לפני שבע וסמוך ישנה תורנות גם על-יד השערים.

(3) מנהל בית-הספר עונה לכל דורש בסבר

פנים יפות, אך מורה מנוסה וטוב לא היה ביכולתו לאבטיח להורי ילדי כיתה ב' 1.

(4)

המפקח ביקר כבר הנהגת בית-הספר פעמיים.

ולסיום עלי להוסיף. מסמכי את ההורים לאחר

קבלת העתק המכתב, שנשלח אלינו והסברתי להם את המטב. הם התנעלו וביטלו את איום ההטבת והלימודים התנהלו אצלם בכיתה ב' 1 כסידרם ולא היתה שום הפסקת לימודים.

היום נתקבלה כמורה לכיתה ב' 1 מורה

מוסמכת, ששחררה זה עתה מהצבא ואם כי היא חסרת ניסיון, מעשה כל מה שביכולתי למען הצלחתה ובקורה שהוצלחה תמיד לכיתה הפעם פנים. חתום - מנהל בית-הספר, העתק למשרד החינוך והתרבות בירושלים.

העתק

יחד עם זאת קיבלנו/מכתב מההורים שכאילו

יכול היה להשתמע מדבריהם תלונה על מנהל בית-הספר והם כותבים שאין להם כל טענות למנהל בית-הספר ומציינים רק את העובדות הללו. כלומר, כאן ארעה תלונה לכיתה זו שצריך היה להחליף 2 מורות במסך השנה.

חברת-הכנסת פרסיץ הביאה בפני מכתב שנתקבל

מבית-ליד, שבות-עם, בקשר לכיתה ממלכתית הממוכנת בבית-ספר ממלכתי-דתי והרכב הכיתה הוא מלאכותי. בקשר לכך קיבלתי תשובה מספקת המחוז וזו לשונה:

"כירדתי את תלונתו של הוזכיר מר ע. פריד

בענין הכיתה הממלכתית בכיתה-הספר הממלכתי-דתי שבמחנה ו' שבות-עם ולהלן תשובתי:

א. בראשית שנת הלימודים היו בכיתה הממלכתית

15 תלמידים (ולא 14).

ב. אף תלמיד מהכיתה הנ"ל אינו לומד

השנה בכיתה א'. כל התלמידים לומדים זו השנה השניה - בכיתה ב'.

ג. החזקת הכיתה מוטרת על-ידי הפיקוח.

במספרם המקורי - 15 תלמידים וללא צורך של תוספת וזירוף תלמידים.

אשר להעברת 4 הילדים (ולא 6) נעשה הדבר

על-ידי מנהל בית-הספר הממלכתי ובאישורו של המפקח, בעקבות פניות התלמידים והורים בגלל ריחוק בית-הספר ממסום מגוריהם. הילדים הנ"ל גרים ליד מחנה ו' וביקרו במחנה ב' מרחק של 1-1/2 ק"מ מביתם.

22.1.1957

שאלות ותשובות.

י. שריד:

ד. הורי התלמידים אינם מסכימים שילדיהם יגקרו בבית-הספר הממלכתי-דתי. יתר-על-כן: היר מפירות רבות של הורי ילדים טבית-הספר הממלכתי-דתי בדבר העברות לבית-הספר הממלכתי.

ולבסוף:

נגב הבירור הב"ל, נודע לי להפתעתי הגדולה, כי מנהל בית-הספר הממלכתי-דתי בשבות-עם מחנה ו' טפלט מזכיר הסתדרות הציונים הכלליים בנתניה והוא חתום על סכתג התלונה. בטמח להוראותיך כבידון. חתום: י. פרישמן.

ט. מבירור:

אשר לעאלתה של חברת-הכנסת פרסיץ בקשר לעלון מינהל ההסברה היוצא לאור על-ידי המדפיס הממשלתי בגלונר השני חודש בדפוס "דבר", אמח היה מכרז בקשר לכך? ומה המצב בענין זה?

מינהל ההסברה הוציא כבר 3 עלונים. מינהל ההסברה מכין את החומר ומסור אותו למדפיס הממשלתי, כלומר, הטוציא לאור הוא המדפיס הממשלתי המוסר זאת בדרך כלל לדפוס הממשלתי וחלק ניכר מהעבודות - לבתי-דפוס אחרים באשר אינו מספיק לעשות את הכל. לכן הודפס העלון השני בדפוס "דבר" והעלון השלישי בדפוס ורהפטיג בירושלים. אולם אין ענין זה נוגע לנו.

ג. טינתה הסירור במינהל המשרד-מקצועיות:

היו"ר ש. פרסיץ: אני רופח להודות למשרד החינוך והתרבות מטעם ועדתנו על הסירור היפה והתכנון הטוב שנתן לנו מפטרות לראות דברים רבים שמדינים-וחשבונות ליד השולחן לא היינו לומדים אותם בטום פנים ואופן. סירור זה חיזק את האמונה עד כמה חשובה היציאה וראיית הדברים. אני חושבת שהשנה במסך להתמיד בכך.

ס. כפרי:

אכן הקדמתה כל היוטבת-ראט היתה במקומה, כי טוב מראה עיניים.

אנו כל הזמן מתחבטים כיצד להעלות את רמת החינוך בחינוך היסודי ולהכין את הילדים לקראת תפקידם בחיים. לדעתי, אחת הדרכים הטובות לכך היא החינוך לעבודה. נראה לי, כי עדיין הטנה או הטנתיים הבאות הן בבחינת חיפוט דרך בטטה זה מפני שאיננו יודעים אם הילדים ימטיכו ללכת בדרך זו גט אחרי גמר כיתה ח', אם תינתנה להם אפשרויות כאלה על-ידי משרד החינוך והתרבות או על-ידי מטרדים אחרים; ואט באמת הילדים יקבלו את המוטג הנכון מהי עבודה וכאיזו מידה הם ירצו להמטיך בכך. ברור, כי יש להטקיע בכך כספיים רבים ולתת לחינוך זה מורים מעולים מאד שידעו להקנות את הערכים האלה.

ישנם קטיים רבים בקשר לכך גט מבחינת האווירה הטלטת ביטוב בקשר עם חינוך הילדים לעבודה. ישנם מקומות בהט צריך להתחיל הכל מבראסית, ועדיין אינני יודעת באיזו מידה חינוך זה מקיף את כל הילדים, ובאיזו מידה לומדים הילדים מתוך הכרת חסיבות הדבר טעליחם ליותר לפעמים על תביעות החורים ללכת לעבוד ולבוא לבית-הספר ללמוד. אמנט לא ראינו את כל רסת החינוך, משוט כך אני אומרת שהסירור שלנו לא היה יסודי. אמנם ראינו את הטלכ הראטון ואולי הוא חשוב מאד וקובע את המטך הפעולה. טוב שיטנם אנטיים כאלה כמו מנהל בית-הספר

22.1.1957

טיכונט-הספור בכיתות

הטרונט-מקצועיות.

ט. כפרי:

בראשון-לציון טיכונט לתבוע יותר ויותר ואין הדבר מה פשוט, מי בענין זה אין פטרות ואם לא תהיה כאן גיטה יסודי הדבר לא יחזיק מעמד.

ידוע לי, כי ענין זה קטור בהוצאות וזהו תהליך טרף החלו בו והוא הולך ומתבצע ובוודאי יתוקנו עוד דברים שונים. כמוכן טאינני נכנסת כאן בדיון סולל בקטר לגורלו של הנוער שעליו טמענו מטר ברנע בבאר-טבע. נראה לי, כי בענין זה יש עוד הרבה לחרוט ולטפר וליצור סביב החינוך הטרונט-מקצועי אווירה שתסחוף ותכלול אותו נוער מיותט. מטוט טמה טראינו בראשון-לציון עלול לחסוך למדינה בהוצאות רבות כתוצאה מאותו חינוך טרוט-חקלאי.

אטר למקצועות אחרים כמו, כלכלת מטק בית לבנות - נראה לי, כי כאן הענין פחות מחוטב מאטר ההכטרה הטרונט-חקלאית. אמנט קטה לבקר דבר טהוא עדיין באצו. אולם הייתי רוצה לעורר למחטבה נת מטוד החינוך והתרבות טבענין זה יש לגוון יותר. אנו ראינו את הבנות לומדות תפירה ומקצוע זה בלבד איננו מספיק, אט כי הוא חטוב. אולם כבר מזמן באנו לכלל מסקנה טיש לנו צורך בפועלות מוכטרות ועל המטרד לתת את דעתו על כך; כטט טאין לתת לבנים רק מסטרות, אלא כמו בראשון-לציון יש לתת להט נטרות ואפטרות לעבוד בכריכיה, ויש לחפט דרכים חדטות.

אולם נראה לי, כי דווקא ביטוב עוליים טהור חטובה ההכטרה החקלאית. זאת ראינו בקרית מלאטי טיצד המנהל, המורים והמטבח מקבלים צורה אחרת עקב ההכטרה הטרונט-חקלאית, כי על-ידי-כך אדם קטור לטבע. הילד יכול לסדר לו ערוגה ליד ביתו ולטפק ירק לטביבה, כדי טלא תהיה הרגטה טהם יוטבים כאילו ממדבר.

אטר לבית-הספר האזורי בטפיר - בית-ספר אזורי הוא דבר טוב, כי בבתי-ספר קטנים יש מאסור במורים, ובעיקר, במורים מקצועיים. לכן טובות ההתחלות הללו. אולם יש לשים את הדגש על המקומות הקטים מבחינה חינוכית כללית. החינוך לעבודה יקטור את הילד לבית-הספר טיכטיר אותו לקראת חינו בעתיד.

ד. נצר: כולנו התרטמנו מבית-הספר בראשון-לציון ואני טמחה על כך, כי לא אחת נטאלט טאילתות טונות על מצב המעכרת במזרח ראשון לציון. מתברר, טאם ישנה מקצת סבלנות הרי אחרי מספר טנים אודות אפטר להגיע לתוצאות חיוביות. אמנט הורגט טהט ידעו על בואנו, אך, הט לא יכלו להצמיח את כל אטר ראינו - דבר זה טראה על האווירה הטובה של בית-הספר.

אינני חקלאית, אולם לעתים קרובות יוצא לי להסביר להורי ילדים טצריכים לטלוח את ילדיהם לבתי-ספר חקלאיים מהי העבודה החקלאית. מתברר, כי העליה הרובה אינה יודעת מהי העבודה החקלאית לאמיתה, אלא הט דנים עליה לפי עבודות הדחק טהם עוטים. לדעתי, אנו מצליחים להטריט בהורים, התנגדות טילדיהט יעסקו בכך. לכן יש ערך רב טבטיכונטי כאלה ינהיגו את החינוך הטרונט-חקלאי כדי להראות לילדים טיש בכך אהבה ויופיל. לו ידענו לקרב אליהט את המיכון החקלאי היינו מצליחים לאחב את המקצוע על הילדים וההורים.

ברור, טאט למנהל בית-ספר יש יחס לכל הדברים הללו, הרי יכולנו לראות את מנהל בית-הספר בקרית מלאכי כיצד הוא בכל חתנאים עובד. לבית-ספר כזה ישנה רוח אחרת. אני חייבת לציין את הנרטמותי החזקה מבית-הספר בקרית מלאכי טלא היה מוכן לביקורנו ואפטר היה לרנות כיצד בית-הספר שוקק חיים. גם המטבח היה מסודר ויש לו ערך רב בטיכון עוליים. ויש ללמד מקצוע זה לבנות לא, להלכה אלא למעטה כדי שתדענה מה אפטר להכין בעונות

22.1.1957

סיכום הטיור הכיתות

הטרומ-מקצועיות.

ד. נצר:

הסנה הטונות. אני מפנה בכך את תשומת לב המטרד, כי בכיתות הטרומ-מקצועיות יש ללמד מקצוע זה לא רק במסגרת תקציב החזנה, אלא כמקצוע נפרד.

ידועות לי הבעיות בקטר ללימוד מקצוע לבנות. אולם אני מעריכה מאד את מקצוע התפירה וטוב לכל אשה כאטר היא יודעת לתפור, ובעיקר, בתנאי הארץ. ואני רואה במקצוע זה דבר חשוב מאד.

כולנו התרשמנו קטה מסדרות, אולם בכך לא אטט מטרד החינוך והתרבות, להיפך, מטרד החינוך והתרבות הוא שמקים טט בית-ספר גדול ויפה. כלומר, בטט החינוך יטנה טט כתובת. אטר לטלטון המקומי - לא היתה כתובת, אך זוהי בעיה אחרת ויש להפנות לכך את תשומת לבו של טר הפנים. אולם הכיתות הטרומ-מקצועיות טט טזה עתה נולדו עונות רוטט טוב.

אולם בית-הספר האזורי בטפיר סאמנט היה מוכן לבואנו - ואני מביעה כאן את דעתי הפרטית - הרי אין בו רוח חיים ואותה חיוניות טיטנה בכל בית-ספר ולכך יש לתת תשומת לב רבה.

אטר לביקור בבאר-טבע - נרמה לי, כי הביקור טט סבל מטוט טלא היה לנו מטפיק זמן והיה זה טלא בטעת הלימודים. לכן היה בכך מטחו בלתי טבעי. מטוט כך ההתרטמות גט היתה חלטה יותר מאטר במקומות אחרים, אט כי הבעיה טט היא רצינית למדי ועלינו לתת את דעתנו על כך בטעת הדיון על התקציב.

כבר אמרנו בטעת הדיון על החינוך הטרומ-מקצועי טלחינוך זה יש ערו רב וחטוב מאד. אולם עדיין איננו יודעים כיצד יטתלב חינוך זה במערכת החינוך בכללה. מכל מקוט, כולנו היינו בדעה טבעיית הפנימיות בחינוך החקלאי אריכה למכזא גת פתרונה, כי הפנימיות הללו אינן עונות עוד לדרישות היטוט מטעמים טוננים. זאת טמענו גט בטפיר ובראטון לציון. העליה אינה יכולה לטחרר את הילדים על-טנת טיגורו בפנימיות וילמדו טט. נוסף לכך, הן עולות ביקור רב. אולם מהחינוך הטרומ-חקלאי תאמה טיטה טלא היתה קטורה בפנימיות ואני אראה בכך ברכה.

ודאי הוא טנריך להיות תיאום זה בחינוך הטרומ-מקצועי ובוודאי אתמוך בדרישות המטרד בקטר לכך. אולם, אט לציון באופן כללי, הרי יטנט היטגים יפים בכל טטחי החינוך ויש לטמוח עליהם.

היור ט. פרסיץ:

ארטה לעצמי כחברת הוועדה להביע מהרהורי לבי. ביקרנו ביטוט עוליים ותיק. אטר אנו זוכרים לא רק מטאילתות בכנטה, פטוט מעבודה במעברות אלה ולה יכולנו לתאר לעצמנו טאחרי 4 טנים יעמדו לפנינו ילדים באופן טה עצמאי ומוכן מאליו. אני מוכרחה לומר, כי ראיתי גטול לעבודתכם במטרד ולעבודתנו.

ידוע לכם יחסי לחינוך החקלאי. אולם יחד עם זאת לא חדלתי להצביע בוועדה ובכנסת על הבזבוז טיטנו בבתי-ספר חקלאיים בהחזקת התלמידים ובסידור חיים זרים ומזורים לילדים. לכן כאטר ביקרנו במקומות הללו ראיתי לפני בסיון חטוב מאד טיט לטפחו ולהטקיע הו הרבה מחטבת, כדי להגיע לאותה טלמות טאנו צריכים ויכולים להגיע אליה.

הכל מדברים על עצמאות כלכלית. אולם דברים אלה לא יינתנו אם לא נלמד את הילדים להיות יעילים בבית-הספר

22.1.1957

סיכום הטיור בכיתות

הטרומ מקצועיות.

היואר ט. פרטיק:

ולהתייחס ברצינות לעבודה ולראות בה את פרי עמלם. כאשר ראיתי את המטלה בבית-הספר בראטון-לציון וראיתי כיצד יוטבים הילדים ועושים חישובים כמה אנשים מהסביבה יבואו לקנות את הסתילים, כמה הם יוציאו לפיתוח הסטם, והילדים סיפרו שהם יכולים לקחת לבתיהם מפרי ערוגותיהם - ראיתי בכך אחד האמצעים טבלי טובסידיות נוכל לקיים יצוא חקלאי. התרמתי מכך מאד.

אולם אסור להתחיל בנסיון הזה במקום שאין אנשים מתאימים טיורכלו לאהב את המקצוע על הילדים ולהרים אותו לאותה רמה שהילד יוכל לראות בו יעוד. כאשר באנו לקרית מלאכי ראיתי את המנהל טעוטה רוטם טוב ורוצה לעשות משהו. אמנם לא ראינו את המורה לחקלאות. אבל הערוגה שהיתה שם, אם כי אין להסוותה עם זו שבבית-הספר בראטון לציון, או אפילו עם ערוגה בבית-ספר רגיל, ובעיקר, בהתחב עם מבצע סיני. אולם היא עטתה רוטם קטה ואין אותה התלהבות למקצוע. שם קטה לדבר על כך וטם קטה לחכות למטהו מהילדים באווירה כזו.

כן עטה רוטם קטה מאד בית-הספר האזורי בספיר. בעניינם אלה אסור טמטהו יהיה בנוי על אי-אמת - ותסלחו לי על המלה הקטה. וזאת מטום טהראו לגברת בן-צבי את החלקה הבלתי מעובדת טטייכת לחווה החקלאית ואחר-כך כאשר אנו הגענו הפכו זאת לכיתה הטרומ-חקלאית. אני הרגטתי עלבון צורב גם מטום שהיה זה בית-ספר דתי. אמנם נכון הדבר שהקימו את החלקה רק לפני חודסיים, אך האמת היתה יאה לענין זה. שם גם אינני יכולה לדבר על יעילות.

עמה אני מגיעה לבעיית המורים לחקלאות - לו מטרד החקלאות היה מוציא קצת יותר כסף כדי לאפשר בבתי-הסדר למורים סלבו לטפח את החינוך לחקלאות ולטבע במסך טנה, ולא רק בתורת מורים. אלא בתורת מנהלי בתי-ספר - היינו יכולים לראות בכך עתיד יותר גדול.

אטר לחינוך הטרומ-מקצועי - יש לי תרחומים קטים לא רק לגבי החינוך הטרומ-מקצועי לבנות אלא גם לבנים, ואני רוצה לדברי יוכנו כיאה. אני לא רק תומכת בחינוך לעבודה, אלא אני חושבת שחינוך טאין בו עבודה ומלאמה - בטל, כי זהו חינוך טאין לו עתיד.

ראינו את הנגריה בבית-הספר בראטון-לציון ולא אטכח אותו פני תימני קטן טעמל וחרט. חריץ בתטומת לב רבה. זה היה אמנם נחמד ויפה. אולם ראיתי בתי-ספר אחויים טטם יטנם טיעורים למלאכה ולא ראיתי בכיתות הטרומ-מקצועיות האלה טום דבר טיבטיח אותה אהבה וטמחה. לא יתכן טאנו כבר בהתחלה באמלל את הילדים על-ידי-לך טהם ילמדו מקצוע טאינו נותן להט טמחת חיים, כי הם אינם מוכטרים לכך, בדיוק כטם טאנו טולחים ילדים לבתי-ספר תיכוניים בטעה טהם אינם מוכטרים לכך. לכן אם תכוא הדריטה המקצועית ונמצא את המורים לכך, עלינו לבחון יפה-יפה גם את האפטרות טל בנין בית-ספר מקצועי באותה צורה כפי שהטר התורה לפנינו.

כאטר היינו בטדרות עמדו טם אנטיס מאומנים חיוטבים טט במקום וגוועים ברעב, ודווקא במקום זה מלמדים את הילדים מסגרות. אזי אני טואלת עצמי, אט טופס טל הילדים האלה והילדים בבאר-טבע הוא כזה טאי-אפטר יהיה למצוא אותם אחר-כך באיזו טהיא טלנא והילדים רואים טהם לומדים את המקצוע כדי לרעוב אחר-כך, כי האווירה כולה היא כזו. אני מסרתי על האנטיס בטדרות לסר נסיר ולטר בר-יהודה מפני טמה טיט בטדרות יש גם במקומות אחרים וזה טובר אפריורי את כל האמצעים.

אטר לכיתות הטרומ-מקצועיות לבנות - אני חוזרת ומבקטת להתייחס לדברי כאל רוטם, אולם אני יצאתי מהכיתות

22.1.1957

סיכום הסיור בכיתות

הטרום-מקצועיות.

היו"ר ט. פרסיץ:

באותו הרוטט כטם טאני יוצאת מכיתה בינונית למלאכה בתי-הספר העממיים. הטר הדגיש לא פעם שאנו יכולים לקיים חינוך טרום-מקצועי לכל הבנות, וכרור טעל כל אסה לדעת לתפור. אולם יש לטפח את הדמיון כתכלית. אבל לעומת זאת לא ראיתי במקומות טגם ראינו את הצלחת המטרה הלימודים טהם מגיעים לאותה הצלחה כמו שהיתה לאותם בתי-הספר בגרמניה או בסוויצריה במקצועות הנקראים "הוט איקונומיקס". סיטה זו הנהוגה בתי-הספר הטם היא קלה וחטכונית ואין צורך לבזבז כספים על תוטפת טל 10 טעות לימוד בטבוע, ויש לטיט לב לכך.

האנטיט הבוחרים להיות מורים במקצוע זה או אחר אינם צריכים להיות אנטיט טהלכו ללמד מקצוע זה מפני טאין להט ברירה, כי המורה טראינו בקרית מלאכי הוא מורה טונא אדם, טורה ילדים וטונא את המקצוע במקוט לאהב את המקצוע על הילדים. זהו דבר טצריך להזהר ממנו.

אני מחייבת את בתי-הספר האזוריים, אם כי ישנן בעיות אחרות טיש להעיר עליהן. אולם הדבר החטוב ביותר בפיתוח עבודתנו במקומות הללו הוא טהמורים יגורו במקוט עבודתם. יש לעטות מבצע מסויים בקטר לכך. ברור טיטנם קטיים בהקצאת מגורים למודים, אבל במקוט טיטנה אטטרות לעטות זאת - יש לעטות זאת. כאטר המטרד בונה את תקציבו עליו להבטיח טכום מסויים גם לענין זה.

חינוך ילדים רעבים אינו יכול להצליח. לא יתכן טבקרית מלאכי יהיה מטבה לימודי ובו אוכלים רק 120 ילדים מאוטרים והאחרים יתרוצצו בחוף רעבים ויחפיים ויציצו מכעד לחלון. יש לזכור יפה-יפה את הדברים הללו בטעת עריכת התקציב.

ד. הקטין:

לדעתי, במידה ונמטיך בסיוורים, יש לבקט את המטרד להגביל אותנו כמטטר המקומות - דבר זה ייאפטר לנו לראות את הדברים בצורה יסודית יותר. לגבי דידי היה זה ביקור בזק, אם כי גם ממנו ישנן רטמים מסויים. אני מצטרפת לדברי התודה טל היוטבת-ראט למטרד בעד הטידור הנאה; ואני רוצה להודות גם ליוטבת-ראט שהועילה לא במעט להצלחת הטיור. אני חוטמת טאני מודה לה כאן בטט כולנו.

אני התרטמתי מטיור זה טחסר לנו עדיין מיזוג גלויות, כי בתור הראטון עומד לפני היטוב טדרות ולא בית-הספר בטיכונ המזרחי טבראטון-לציון. אין לי להוסיף הרבה על הדברים טנמטעו כאן לגבי בית-הספר טראטון-לציון, כי זהו תוצאה טל מאמץ טל מספר טנים. נדמה לי, כי לו יכולנו לחלק אותה יכולת טיטנה ביטוב, הרי היינו מוצאים את טדרות במצב אחר מזה טמצאנו אותה. יטובי העולים הנמצאים בקרבת הערים צורתט טונה מיטובי העולים המרוחקים, כמו, טדרות וקרית מלאכי. זהו ביטוי לחוסר האונים טלנו.

ישנו הבדל גדול בין טדרות לבין קרית מלון בסביבה והן בקרע הכללי טבו נמצא המוסד החינוכי. טדרות היא בבית עיירה קטנה עט חוסר עבודה ורעב. לעומת זאת לא התרטמתי רע מקרית מלאכי אם כי זה יטוב חדט. אבל אט נמצא טט חדר טבע כזה כפי טראינו הרי למעשה, כך התחלנו גם בקיבוץ וזה מבטיח התפתחות ועמיד לבית-הספר נכון הדבר טיש הבדל גדול בין בית-הספר טראטון לציון לבין זה טבקרית מלאכי. אולם גם היטוב טונה. לכך, אם אנו רוצים להקים במינימוט זמן מכטימוט טל דברים יש להגיע לפיזור האוכלוטיה הוותיקה.

אני מחייבת את כיתות הטרום-מקצועיות והן הגיעו להיטגים יפים. ברור טאט הכיתות בבית-הספר טראטון-לציון קיימות חבר טנתיים - יש בכך היטג גדול, ונעיקר, כאטר העבודה מבוטסת על לימוד וגט על לימודים כלליים. נראה לי טבכיוון

22.1.1957

סיכום חסיור בכיתות

הטרום-מקצועיות.

ר. הקטין:

זה יט ללכת, ובמטח הזמן יקבלו המורים את הכטרם המתאימה ויטתלסו כי רוב המורים אינם מוסמכים למלאכה.

אולם גם כהתחלה זו טרט מצאנו פתרון לחינוך הטרום-מקצועי לנערה. כבר היום יטו הכדל בין המלאכה שלמדו הנערים לאותה תפירה שלמדו הנערות. סיעורי המלאכה לכנות אינם כהתאם לרמת החינוך הטרום-מקצועי. אנו מוכרחים לחפש דרך כיצד לכודן את הנערה לא רק שתהיה בעלת-בית טובה, אלא שתהיה גורט מפרנס בהכנסת המדינה. אין זה דבר פסוט ויט ללמוד את הבעיה ולראות מה עוטות בטטח זה ארצות אחרות וגט עלינו ללכת בדרכן.

אני לא התרסטתי כל-כך רע מבית-הספר המיני בספיר, אף נכנסתי לכמה כיתות וראיתי חטכונות על הלוח. אף אותו טל המגמה החקלאית אינו מטתפק בחלקת האדמה טכמסגרת בית-הספר, הוא מבקט להנהיג חלקה כזו בכל מוטב ומוטב - זהו דבר חטוב, זאת רצינו להביא בהדריכנו את המכוגרים והחורים. מכל מקום, טכמטבתי-הספר האזוריים יטטו את העבודה, כי אין אפשרות לכנות בית-ספר כזה בכל מוטב.

אטר למטכח הלימודי - לדעתי, בתנאי המצוקה הכלכלית כיום עדיף לתת את התזונה המינימאלית לילד במקום לקיים מטכח לימודי. כלומר, אם נעמיד מטכח לימודי כנגד תזונה מינימאלית לילד הנצרך - יט לתת מזון לילד הנצרך. ראיתי בקרית מלאכי כיצד יוטכות הילדות בכיתה אחת יחפות וכזו היא המצויה במינות רבים. אנו שמענו טטט יט מטכח לימודי ל-120 ילדים ויט עידי 180 נזקקים. יתכן ונגיע למצב כזה טנוכל לקיים גם מטכח לימודי וגט מטכח תזונתי. אולם כל עוד דבר זה הוא בלתי אפשרי - יט לתת מזון לילד.

ת. טובי:

זה עתה קראתי בעתון על טכיתת תלמידי הסער חתיכון לכפר יסיף בתביעה לבטל את ועדת החקירה המתנהלת נגד מנהל בית-הספר ואחד המורים בטענה טיסנת הפליה לגבי התלמידים הדרוזים. לדעתי, איננו יכולים להיות אדיסיים לגבי התמרמרות התלמידים והמורים. נדמה לי, כי גם המטרד אינו יכול להיות אדיט לגבי מצב דברים זה ולחפטק מיד את החקירה.

מ. אבידור:

לא אעמוד עתה על ענין החקירה. אטר לענין הטכיתת - לפני טכועיים נתפרסמה ידיעה בעתונות וגט קיבלנו במטרד מברק בלתי חתום טיטנה טכיתת תלמידי בית-הספר חתיכון. כאטר חקרנו את הדבר התברר, כי תלמידים אחדים לא באו לבית-הספר ל-2-3 טעות ולמחרתו באו כל התלמידים כסידרם. הבוקר טוב קראנו על טכיתת וביקטנו את מנהל המחלקה לבדוק את מידת אמיתות הידיעה הזו. לכטנדע זאת, נדע מה לעטות.